

**Nytt
planeringsunderlag
för begränsad
klimatpåverkan**

Håkan Johansson
Nationell samordnare
begränsad klimatpåverkan

TRAFIKVERKET

Klimatmål för transportsektorn

- Fossiloberoende fordonsflotta till 2030.
 - *Av Trafikverket tolkat som åtminstone 80 procent lägre användning av fossil energi till vägtransporter 2030 jämfört med 2004*
- Transportsektorn ska bidra till det nationella miljökvalitetsmålet för begränsad klimatpåverkan.
 - *Visionen om att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av klimatgaser 2050 innebär även att transportsektorn utsläpp bör vara nära noll*

Vi lever över våra tillgångar

2011 använde vi **30-50%** mer resurser än vad jorden hållbart klarar att producera.

Med 9 miljarder invånare **2050** kommer vi använda oss av **2,5-3 jordklot** per år om vi inte förändrar vårt sätt att leva.

➤ **Biodrivmedel kan inte vara enda åtgärden!**

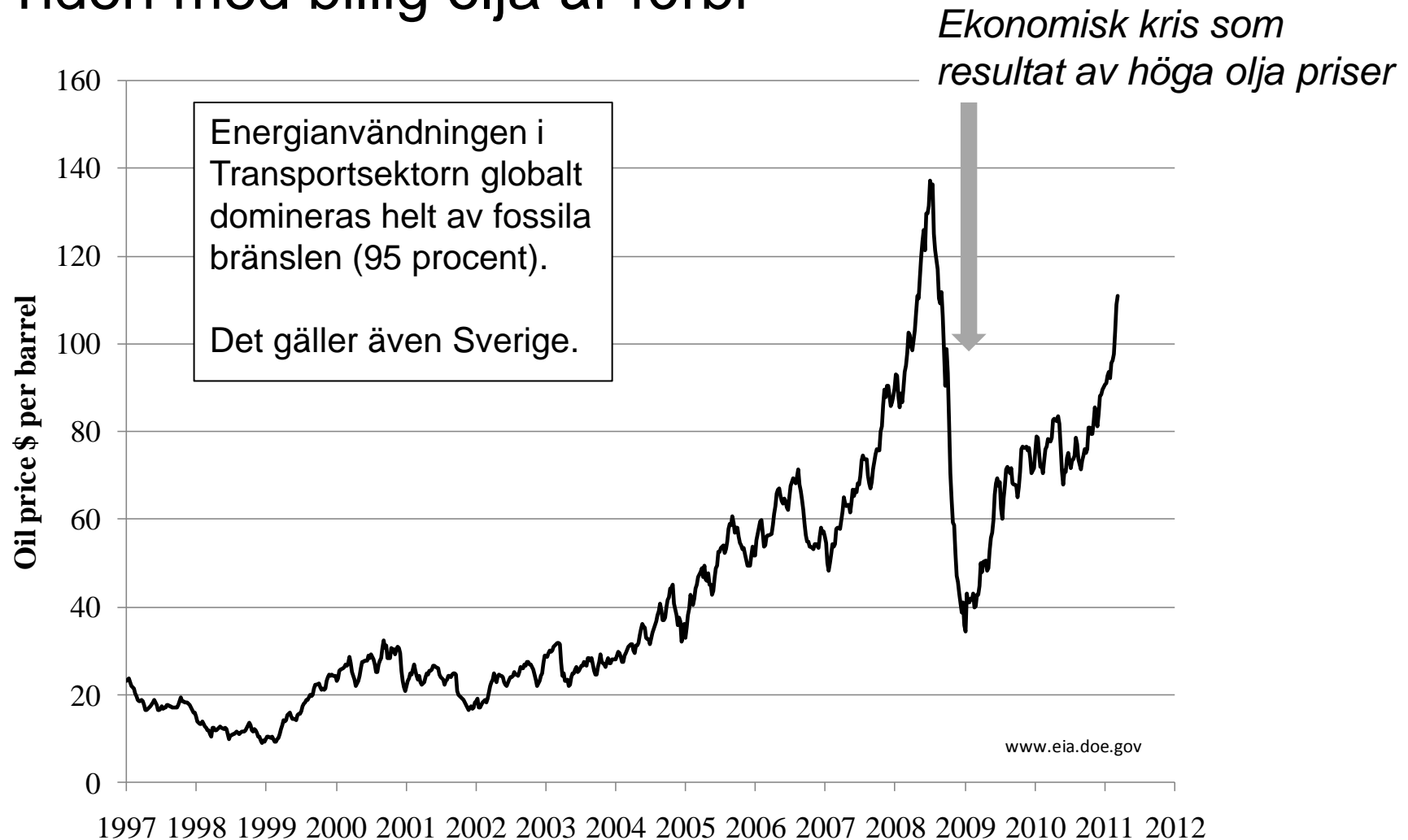
➤ **Energieffektivisering och minskad transportefterfrågan är nödvändigt!**

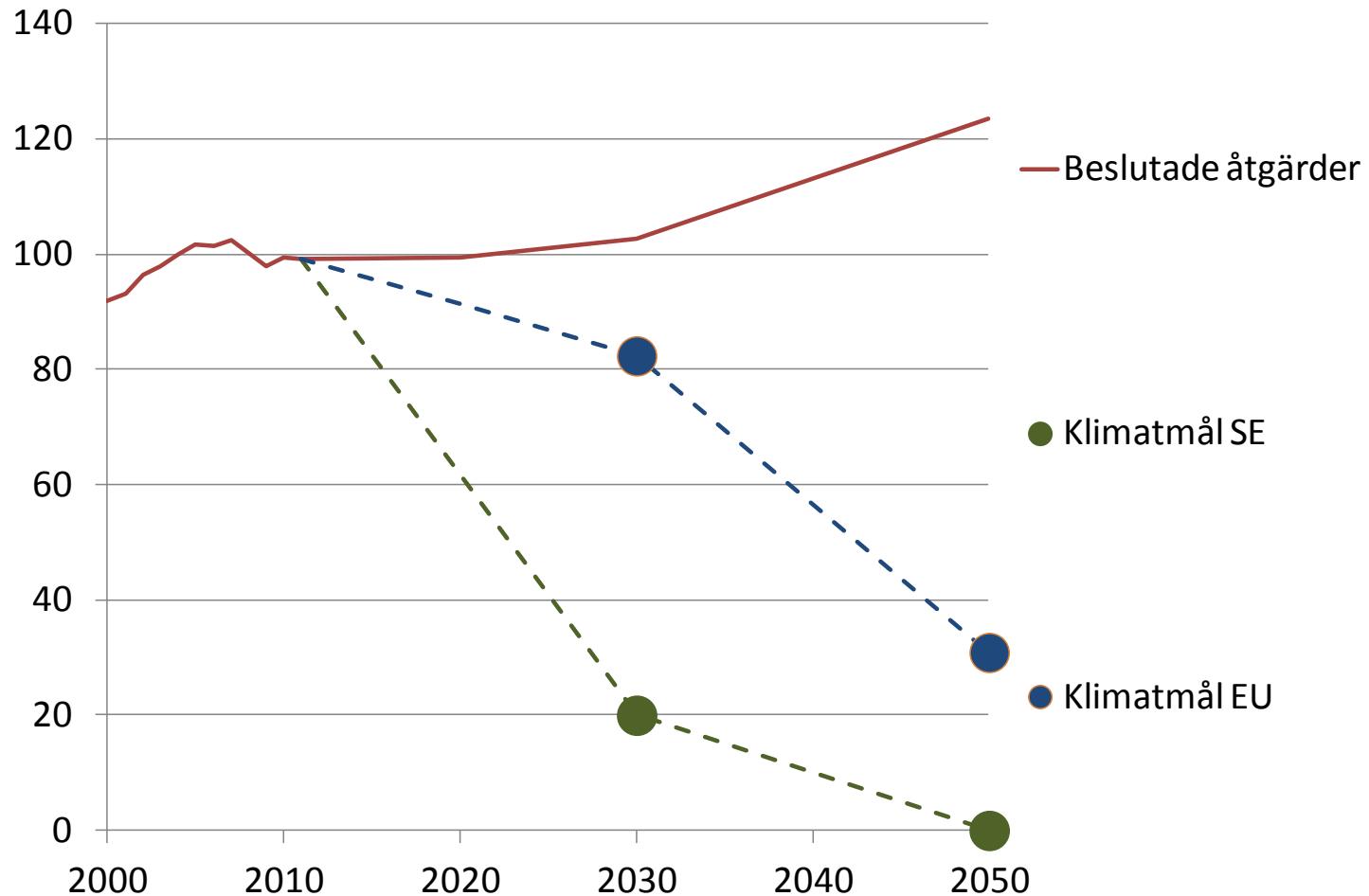
World overshoot day	
2010	1 oktober
2011	27 september

"Overshoot day"
www.footprintnetwork.org

Tiden med billig olja är förbi

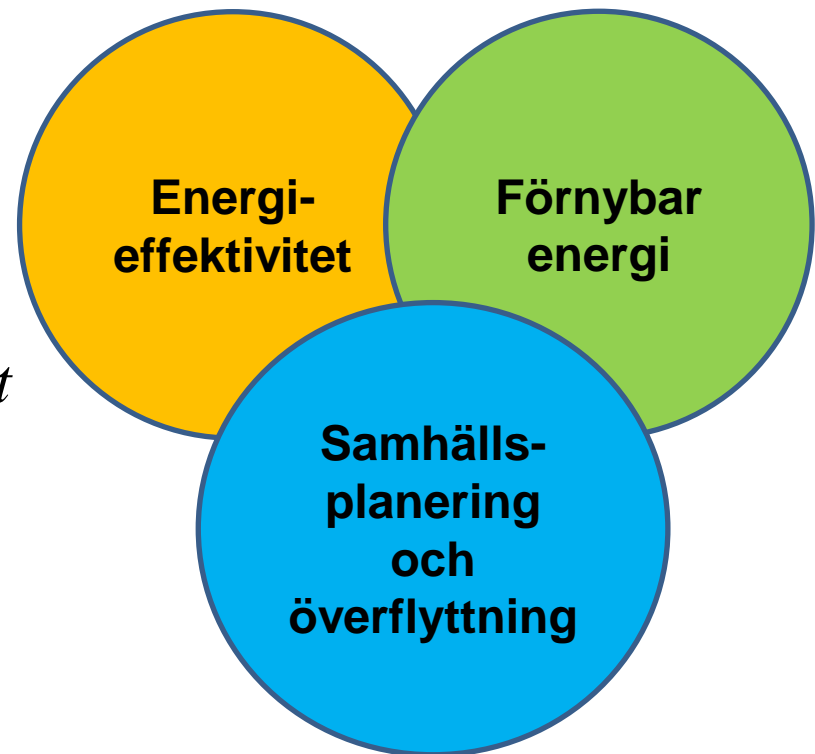

Planerar vi för fel samhälle och transportsystem?

Alla delar behövs

” Det kommer inte att räcka med effektivare fordon, fartyg och flygplan samt ökad andel förnybar energi och elektrifiering av vägtransporter. Det kommer även att krävas en förändrad inriktning när det gäller att utveckla samhälle och infrastruktur. ”

Källa: Trafikslagsövergripande planeringsunderlag för Begränsad klimatpåverkan

Transportsnålt samhälle

2030 jämfört med 20 år tidigare

- Täta, gröna och funktionsblandade städer
- Förändrat resande
 - Minskad biltrafik (- 20 procent jämfört med 2008)
 - Fördubblat resande med gång, cykel
 - Fördubblat resande i kollektivtrafik
 - Resfria alternativ
 - Minskad tillväxt flyg
- Förändrade transporter av gods
 - Oförändrat trafikarbete för lastbil (jämfört med 2008)
 - Överflyttning av godstransporter på väg till sjöfart och järnväg
 - Förbättrad logistik
 - *Förändrade konsumtions- och produktionsmönster*

Energieffektiva fordon, fartyg och flygplan

2030 jämfört med 20 år tidigare

- Lätta vägfordon 60 procent effektivare
 - EU krav som på sikt även driver på elektrifiering
- Tunga vägfordon 25 – 30 procent effektivare
 - EU standard och krav
- Flygplan och fartyg, 30 procent effektivare
- Mer energieffektiv användning
 - Lägre hastigheter, skyltade och efterlevnad
 - Sparsam körning, vädernavigering, grönt flyg etc.

Förnybar energi

2030

- Effektivisering och transportsnålt samhälle gör att biodrivmedlen räcker längre
- 52 procent förnybar energi i vägtrafik
(Ökning enligt trend 17 procent förnybar)
 - 12 TWh biodrivmedel
 - 5 TWh el
 - 15 TWh fossilt
- Elbil och laddhybrid, 21 procent av trafikarbetet
- City distribution och stadsbussar eldrivna
- Sjöfart 20-44 procent förnybart
- Flyg 20 procent förnybart
- Hållbar produktion av biodrivmedel och el

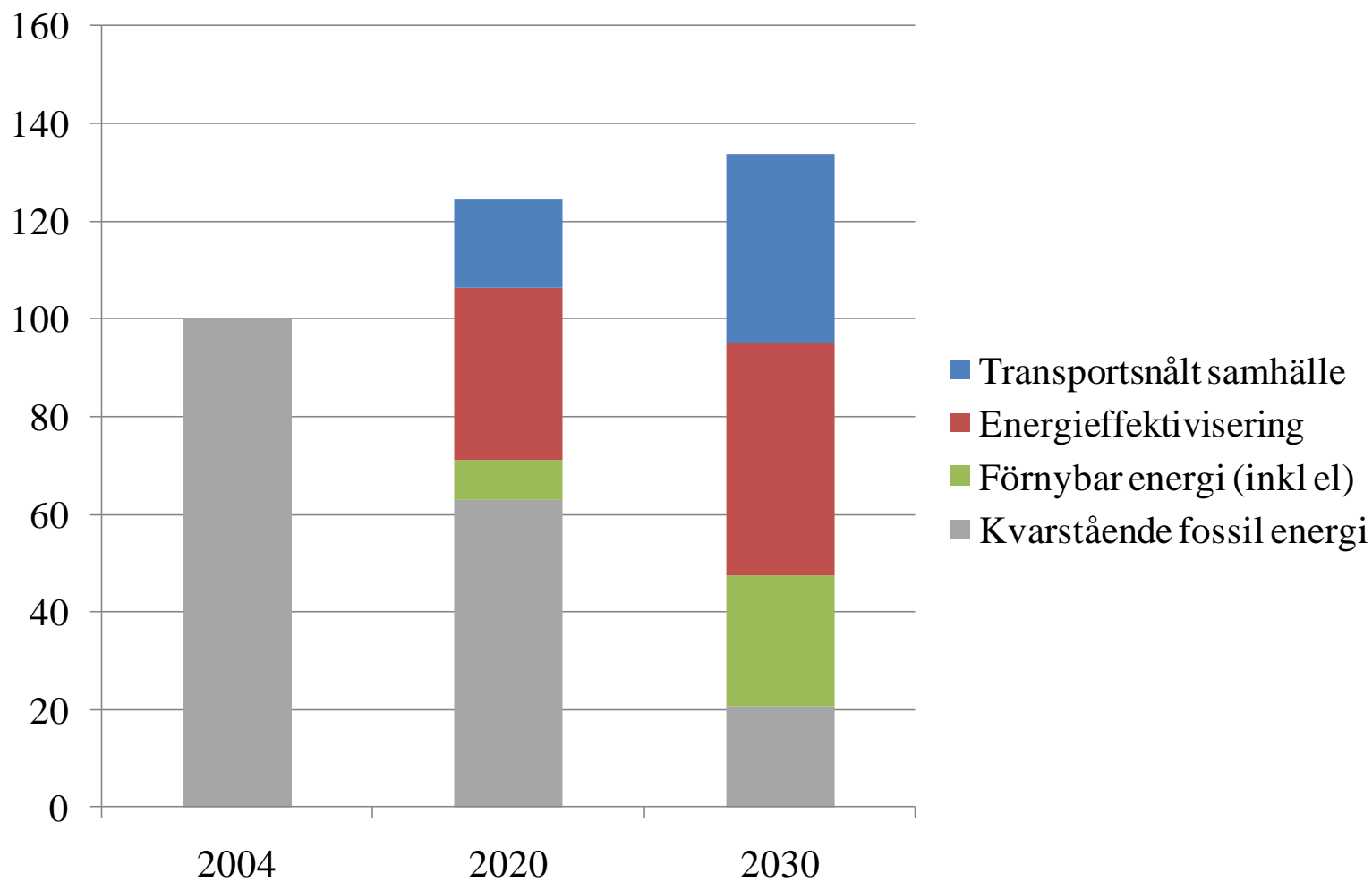

Energieffektiv infrastrukturhållning 2030

- 4-stegsprincipen tillämpas alltid, Flesta behov löses med steg 1 och 2 åtgärder
 - Steg 1 Påverkan transportbehov och transportsätt
 - Steg 2 Effektivare utnyttjande av infrastrukturer
- Livscykelanalyser är sedan länge en naturlig del i processen från tidig planering till drift och underhåll av den färdiga infrastrukturen
- Klimatpåverkan och energianvändning minimerad ur ett livscykelperspektiv

Vägtransporter i samklang med klimatmål och mål om fossiloberoende fordonsflotta

Slutsatser och rekommendationer

- Tekniska åtgärder räcker inte. Det behövs även en omställning av samhälle och transportsystem med mindre bilresande och överflyttning av godstransporter på järnväg och sjöfart.
- Transportsnålt samhälle motiveras även av många andra mål
- Omställningen kräver breda politiska överenskommelser och det är bråttom
- Positiva målbilder av det framtida samhället och transportsystemet
- Kombination av generella och riktade styrmedel med åtgärder på alla nivåer. Internationellt överenskomna krav på fordon, fartyg och flyg
- Kostnaderna för övergång till biodrivmedel och el kompenseras mer än väl av energieffektivisering och transportsnålt samhälle

På så sätt kan Sverige fortsätta vara en föregångare - som går att följa

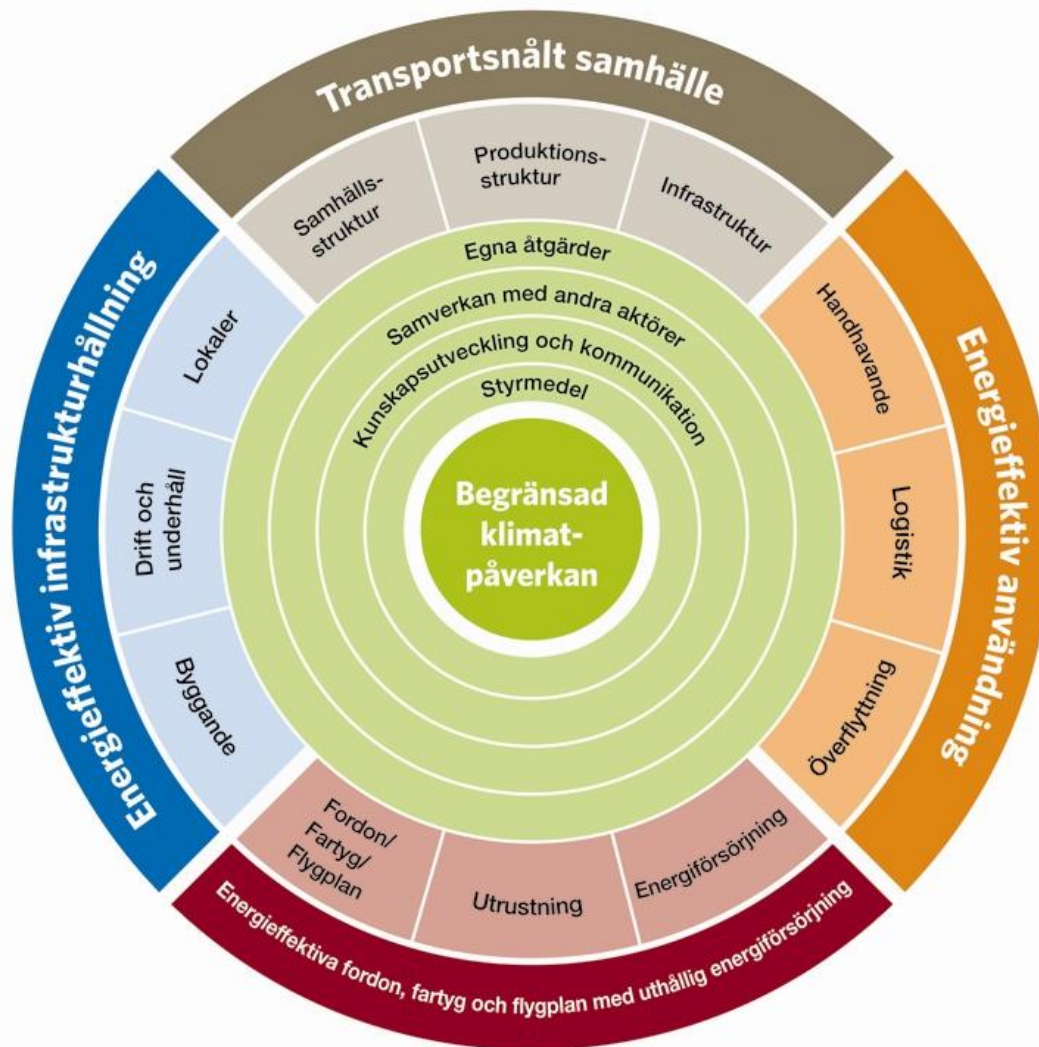
Kapacitetsutredning och Färdplan 2050

Två regeringsuppdrag – ett arbete

- Naturvårdsverkets uppdrag från regeringen om att ta fram underlag till en svensk färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp 2050
 - Trafikverket ansvarar för delprojekt transporter (inklusive arbetsmaskiner)
- Trafikverkets uppdrag från regeringen om att utreda behovet om ytterligare kapacitet i transportsystemet
 - Trafikverket ska särskilt beakta åtgärder som främjar effektiva övergångar mellan de olika trafikslagen och som bidrar till ett långsiktigt hållbart transportsystem

Inom kapacitetsuppdraget tas en delrapport klimat fram, denna är sedan utgångspunkt för delrapport transporter inom färdplansuppdraget.

*Ett viktigt underlag är Trafikverkets **planeringsunderlag för begränsad klimatpåverkan, Trafikverket rapport 2010:095***

<http://www.trafikverket.se/Privat/Miljo-och-halsa/Klimat/>